

سوال‌ات آزمون نهایی درس: فلسفه ۲	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۵/۰۴
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد (داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	سوالات (پاسخ‌برگ دارد)		
	نمره		

درستی یا نادرستی عبارات‌های زیر را مشخص کنید:

- الف) «ماهیت» و «چیستی» هر شیء، بیان‌کننده‌ی «ذاتیات» آن شیء است.
 ب) «اتفاق» در گزاره‌ی «او اتفاقی دوستش را در فروشگاه دید» به معنای نفی «وجوب علی و معلولی» است.
 ج) از نگاه ابن‌سینا، «عشق» سبب بقای ممکنات و مخلوقات است.
 د) عموماً فیلسوفان مسلمان، به هر دو کاربرد «عقل» توجه داشته‌اند.
 ه) حرکت به سوی دانش و رشد شاخه‌های مختلف علم را، «حیات عقلی» می‌گویند.
 و) در حکمت اشراق، «حکیم متآله» کسی است که به تازگی شوق معرفت یافته است و جویای آن می‌باشد.
 ز) بر اساس اصل «وحدت حقیقت وجود»، هستی، یک حقیقت و یک واحد حقیقی می‌باشد.
 ح) نظام فکری و عملی «شهید مطهری»، متکی به میراث فلاسفه‌ی بزرگ غربی است.

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید:

- الف) این‌که هر علتی، معلول خاص خودش را پدید می‌آورد، بیان‌گر اصل است.
 ب) از نظر افلاطون، «مثال خیر» اشاره به خداوند دارد.
 ج) «ملاصدرا» عین وابسته‌بودن و نیازمندی موجودات به خداوند را می‌نامد.
 د) عقل انسان، مفاهیم کلی را به واسطه‌ی می‌فهمد و درک می‌کند.
 ه) مهم‌ترین تفاوت «مدینه‌ی فاضله» و «مدینه‌ی جاهله»، اختلاف در می‌باشد.
 و) در کتاب «اسفار»، متناظر با سفر اول عرفا، مباحث فلسفه مطرح شده است.
 ز) برای تبیین دقیق تعدّد و تکرّر در عالم، «ملاصدرا» نظریه‌ی را مطرح نموده است.
 ح) فیلسوف فرانسوی که طی ملاقات‌هایی از نظرات «علامه طباطبائی» بهره برد، نام دارد.

گزینه‌ی مناسب را انتخاب کنید:

- الف) از نظر فلاسفه‌ی مسلمان، «درک علت انبساط فلز»، با چه روشی صورت می‌گیرد؟
 (۱) عقل محض
 (۲) حس و تجربه
 ب) انکار «غایت‌مندی جهان»، معمولاً نفی چه حقیقتی را به دنبال دارد؟
 (۱) علت نخستین و آفریننده
 (۲) رخ دادن حوادث پیش‌بینی نشده
 ج) براساس برهان «وجوب و امکان» ابن‌سینا، کدام گزینه درست است؟
 (۱) هر ممکن‌الوجودی برای وجود یافتن، نیازمند علت است.
 (۲) هر موجودی برای وجود یافتن، نیازمند علت است.
 د) کدام گزینه درباره‌ی کسانی که کمتر اهل اندیشه‌ورزی هستند، درست است؟
 (۱) پایه‌های استواری برای نظام فکری خود ساخته‌اند.
 (۲) یک نظام فکری مشخص‌شده برای خود ندارند.

اصطلاحات فلسفی زیر را تعریف کنید:

- الف) رابطه‌ی علیت:
 ب) عقل اول:

در هر یک از گزاره‌های زیر، چه رابطه‌ای میان موضوع و محمول برقرار است؟

- الف) مربع، پنج‌ضلعی است.
 ب) میوه، زردآلو است.

سؤالات آزمون نهایی درس: فلسفه ۲	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۵/۰۴
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	ردیف:	نمره:
سؤالات (پاسخ برگ دارد)			

	«درک و دریافت فلسفی از متن» متن زیر را به دقت بخوانید و مشخص کنید، هریک از فیلسوفان (الف)، (ب)، (ج) و (د) چه کسانی هستند؟ (اوگوست کنت - دکارت - فرانسیس بیکن - هراکلیتوس) در یک مباحثه فلسفی میان چند فیلسوف درباره‌ی «عقل»، فیلسوف «الف» که از همه مسن‌تر است، عقل را به عنوان یک موجود متعالی و برتر از ماده، قبول دارد و از آن با تعبیر «لوگوس» یاد می‌کند؛ اما سایر فلاسفه، با انکار این دیدگاه، عقل را صرفاً ابزاری برای شناخت می‌دانند. فیلسوف «ب» علاوه بر معتبر دانستن تجربه در شناخت هستی، «استدلال‌های عقلی محض» را هم معتبر می‌داند و با این استدلال‌های عقلی محض، وجود خداوند و نفس مجرد را اثبات می‌کند. فیلسوف «ج» با این که هم وطن فیلسوف «ب» می‌باشد، با رد این دیدگاه، شناخت‌های عقلی محض در فلسفه را ساخته‌ی ذهن می‌داند و می‌گوید: تنها راه شناخت واقعیت، حسن و تجربه می‌باشد. فیلسوف «د»، بدون مخالفت صریح با فیلسوفان «ب» و «ج»، از فیلسوفان می‌خواهد، از بت‌هایی که فلاسفه قدیم ساخته‌اند، دست بردارند و بیشتر به تجربه روی بیاورند.	۶												
۰/۷۵	هر یک از عبارات زیر، در کدام یک از مقدمات برهان‌های داخل پرانتز آمده است؟ (برهان درجات کمال - برهان دکارت در اثبات وجود خدا - برهان اخلاقی کانت) (الف) من از حقیقتی نامتناهی، دانا و توانا تصویری دارم. (ب) در میان موجودات، برخی خوب‌تر و بهتر از برخی دیگر هستند. (ج) اختیار و اراده، نمی‌تواند ویژگی بدن مادی باشد.	۷												
۰/۵	هر یک از عبارات زیر، مربوط به کدام یک از جنبه‌های عقل (عقل عملی - عقل نظری) است؟ (الف) حقیقت انسان، جسم نیست. (ب) دانش آموز می‌بایست به معلم خود احترام بگذارد.	۸												
۱	هر یک از موارد زیر، ویژگی کدام یک از مراحل چهارگانه‌ی رشد عقل (عقل بالقوه - عقل بالملکه - عقل بالفعل - عقل بالمستفاد) می‌باشند؟ (الف) دانستن گزاره‌هایی مانند «آب، ترکیبی از اکسیژن و هیدروژن است». (ب) ادراک تصورات حسی و غیرعقلی و آمادگی برای درک معقولات. (ج) تسلط بر دانش‌های کسب شده در هستی‌شناسی. (د) درک گزاره‌های نزدیک به بدیهی مانند اصل علیت.	۹												
۱	مشخص کنید، هر کدام از کتاب‌های ستون سمت چپ، متعلق به کدام نویسنده‌ی ستون سمت راست است؟ <table border="1"><thead><tr><th>ستون سمت راست</th><th>ستون سمت چپ (یک مورد اضافی است)</th></tr></thead><tbody><tr><td>(الف) ابن سینا</td><td>(۱) الشواهد الربوبیه</td></tr><tr><td>(ب) صدر المتألهین</td><td>(۲) حکمت‌الاشراق</td></tr><tr><td>(ج) علامه طباطبائی</td><td>(۳) مصباح‌الهدایه</td></tr><tr><td>(د) امام خمینی (ره)</td><td>(۴) بدایه‌الحکمه</td></tr><tr><td></td><td>(۵) اشارات و تنبیهات</td></tr></tbody></table>	ستون سمت راست	ستون سمت چپ (یک مورد اضافی است)	(الف) ابن سینا	(۱) الشواهد الربوبیه	(ب) صدر المتألهین	(۲) حکمت‌الاشراق	(ج) علامه طباطبائی	(۳) مصباح‌الهدایه	(د) امام خمینی (ره)	(۴) بدایه‌الحکمه		(۵) اشارات و تنبیهات	۱۰
ستون سمت راست	ستون سمت چپ (یک مورد اضافی است)													
(الف) ابن سینا	(۱) الشواهد الربوبیه													
(ب) صدر المتألهین	(۲) حکمت‌الاشراق													
(ج) علامه طباطبائی	(۳) مصباح‌الهدایه													
(د) امام خمینی (ره)	(۴) بدایه‌الحکمه													
	(۵) اشارات و تنبیهات													
صفحه ۲ از ۳														

سؤالات آزمون نهایی درس: فلسفه ۲	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۵/۰۴
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایتاگران و داوطلبان آزاد (داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵			
ردیف	سؤالات (پاسخ برگی دارد)		
	نمره		

	به سوال های زیر پاسخ کوتاه دهید:		
۱۱	اشیائی که در حال حاضر به واسطه ی علت هایشان موجود هستند، چه نامیده می شوند؟	۰/۵	
۱۲	چرا مردم گاهی فکر می کنند در برخی موارد، با وجود علت، معلول پدید نمی آید؟	۰/۵	
۱۳	«کرگور» و «ویلیام جیمز» برای باور به خدا و معنابخشی به زندگی، از چه راهی استفاده کردند؟	۰/۵	
۱۴	علم موجودات عقلانی (فرشتگان) به حقایق، چگونه است؟	۰/۵	
۱۵	عقل در ابتدای دوره ی رنسانس چه جایگاهی پیدا کرد؟	۰/۵	
۱۶	ایمان ارزشمند از نظر فیلسوفان مسلمان، چگونه است؟	۰/۵	
۱۷	عامل تفاوت و تمایز موجودات از نظر «سهروردی» چیست؟	۰/۵	
	به سوال های زیر پاسخ کامل بدهید:		
۱۸	چرا حمل «وجود» بر «گنجشک» نیازمند دلیل است؛ اما حمل «حیوان» بر «گنجشک» نیازمند دلیل نیست؟	۱	
۱۹	دیدگاه «دکارت» را درباره ی منشأ ادراک «اصل علت» بنویسید.	۱	
۲۰	استدلال «فارابی» را بر محال بودن «تسلسل علل نامتناهی» تبیین کنید.	۱	
۲۱	چرا «فارابی» به «معلم ثانی» شهرت یافت؟ شرح دهید.	۴/۷۵	
۲۲	بر اساس طبیعت شناسی «ابن سینا»، چرا با وجود احسن بودن نظام طبیعت، وقایع ویرانگری مانند سیل و زلزله، شر محسوب نمی شوند؟	۱	
۲۳	نظریه ی «اصالت وجود» را بنویسید.	۱	
	موفق باشید	جمع نمرات	۲۰
	صفحه ۳ از ۳		

تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۵/۰۴		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی		پایه: دوازدهم		راهنمای نمره گذاری آزمون نهایی درس: فلسفه ۲	
ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران				مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۳	
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir				دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵			
نمره		راهنمای نمره گذاری					ردیف

۲	الف) درست (صفحه ۳) ب) نادرست (صفحات ۲۴ و ۲۶) ج) درست (صفحه ۴۸) د) درست (صفحه ۶۲) ه) نادرست (صفحه ۷۰) و) نادرست (صفحه ۸۵) ز) درست (صفحات ۹۴ و ۹۵) ح) نادرست (صفحه ۱۰۹) (هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد.)
۲	الف) سنجیت (ص ۱۸) ب) ذات / خود (ص ۳۲) ج) امکان فقری / فقر (وابستگی) وجودی (ص ۴۶) د) عقل فعال / عقل دهم / جبرئیل / واهب الصور (ص ۶۳) ه) هدف / غایت / مقصد (ص ۷۷) و) عمومی / اولیه (ص ۹۰) ز) مراتب (درجات) داشتن وجود / تشکیک وجود / شدت و ضعف داشتن وجود (ص ۹۵) ح) هانری گربن (ص ۱۰۶) (هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد.) توجه: در بخش (ج)، به تعبیر «فقر ذاتی» یا «فقر ماهوی» و تعبیری که مرتبط با ماهیت و ذات است، نمره‌ای تعلق نمی‌گیرد. در بخش (و)، اگر به مصادیق مباحث عمومی فلسفه (وجود و ماهیت و مغایرت آن‌ها، علّیت، مواد قضایا، اثبات خدا و مواردی از این قبیل) اشاره شود، نمره تعلق می‌گیرد.
۱	الف) ۲- حسّ و تجربه (ص ۱۸) ب) ۱- علّت نخستین و آفریننده (ص ۲۵) ج) ۱- هر ممکن الوجودی برای وجود یافتن، نیازمند علّت است. (ص ۴۵) د) ۲- یک نظام فکری مشخص شده برای خود ندارند. (صص ۱۰۸ - ۱۰۹) (هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد.)
۱	الف) رابطه‌ی وجودبخشی (هستی‌بخشی) (۰/۲۵) میان علّت و معلول (۰/۲۵) یا/ رابطه‌ای وجودی است (۰/۲۵) که وجود یک چیز (معلول)، ضرورتاً وابسته به وجود دیگری (علّت) است. (۰/۲۵) (ص ۱۴) ب) اولین مخلوق خدا (۰/۲۵) که موجودی کاملاً روحانی (غیرمادی / مجرد) است. (۰/۲۵) (ص ۶۳)
۰/۵	الف) امتناعی / ممتنع / محال (ص ۱۰) ب) امکانی / ممکن (ص ۱۰) (هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد.)
۱	الف) هراکلیتوس (ص ۵۴) ب) دکارت (ص ۵۷) ج) اوگوست گنت (ص ۵۷) د) فرانسیس بیکن (ص ۵۷) (هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد.)
	صفحه ۱ از ۳

تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۵/۰۴	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	پایه: دوازدهم	راهنمای نمره گذاری آزمون نهایی درس: فلسفه ۲
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد	داخل و صبح خارج از کشور - تیر و مرداد ۱۴۰۵		
نمره	راهنمای نمره گذاری		
ردیف			

۷	الف) برهان دکارت در اثبات وجود خدا (ص ۳۴) ب) برهان درجات کمال (ص ۳۳) ج) برهان اخلاقی کانت (ص ۳۶) (هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد.)
۸	الف) عقل نظری (ص ۵۵) ب) عقل عملی (صص ۵۵-۵۶) (هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد.)
۹	الف) عقل بالفعل (ص ۶۵) ب) عقل بالقوه / عقل هیولایی (هیولانی) (ص ۶۴) ج) عقل بالمستفاد (ص ۶۵) د) عقل بالمَلِکَه (ص ۶۴) (هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد.)
۱۰	الف) ۵- اشارات و تنبیهات (ص ۸۰) ب) ۱- الشواهد الربوبیه (ص ۹۰) ج) ۴- بدایه الحکمه (ص ۱۰۵) د) ۳- مصباح الهدایه (ص ۹۹) (هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد.)
۱۱	واجب الوجود بالغیر / واجب الوجود (صص ۱۱-۱۲) (تذکر: به تعبیر واجب الوجود بالذات، هیچ نمره‌ای تعلق نمی‌گیرد.)
۱۲	چون از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند. (ص ۲۴) / یا / علت ناقصه را علت تامه می‌پندارند. (ص ۲۵) (هر یک از این دو مضمون نوشته شود، نمره کامل تعلق بگیرد.)
۱۳	تجربه‌های معنوی درونی و عشق و عرفان. (ص ۳۷) (اشاره به یک مورد از موارد مشخص شده، کافی است)
۱۴	شهودی (قلبی) / یا / به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند. (ص ۵۴) (هر یک از این دو مضمون نوشته شود، نمره کامل تعلق بگیرد.)
۱۵	عقل، جایگاه ممتازی پیدا کرد. / یا / یگانه معیار و مرجع درستی و نادرستی افکار و عقاید تلقی شد. (ص ۵۶) (هر یک از این دو مضمون نوشته شود، نمره کامل تعلق بگیرد.)
۱۶	ایمانی که پشتوانه‌ی عقلی (استدلالی) داشته باشد. (ص ۶۵)
۱۷	به شدت و ضعف نورانیت آن‌ها است. (به میزان دوری از نورالأنوار (خداوند) یا نزدیکی به نورالأنوار) (ص ۸۴)
۱۸	چون وجود از ذاتیات گنجشک (ماهیت) نیست؛ (۰/۵ نمره) در حالی که حیوان، جزء ذاتیات گنجشک (ماهیت) است. (در حالی که گنجشک، همان حیوان است / حیوان در تعریف گنجشک می‌آید و از آن جدایی ناپذیر است.) (۰/۵ نمره) (ص ۵)
	صفحه ۲ از ۳

تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۵/۰۴		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی		پایه: دوازدهم		راهنمای نمره گذاری آزمون نهایی درس: فلسفه ۲	
ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران				مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۳	
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir				دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد (داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵			
نمره		راهنمای نمره گذاری				ردیف	

۱	(۱) اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می آید. (۲) جزء اصول اولیه ای است که انسان آن را به طور فطری (مادرزادی / ذاتی) درک می کند. (۳) هرانسانی، با درکی از رابطه ی علیت متولد می شود. (۴) به تجربه و آموزش نیاز ندارد. (غیراکتسابی) (۵) پایه و اساس هر تجربه و آموزشی است. (ص ۱۶) (هر مورد ۰/۵ نمره دارد و اشاره به دو مورد کافی است.)	۱۹
۱	اگر سلسله ی علت ها بخواهد تا بی نهایت به عقب برگردد و هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد (۰/۲۵)، بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نباشد؛ (۰/۲۵) و در این صورت اصلاً چیزی پدید نمی آید (۰/۲۵) تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست. (۰/۲۵) یا/ اگر تعداد علت ها بخواهد بی نهایت باشد، (۰/۲۵) به معنی آن است که باید بی نهایت پدیده موجود باشد (۰/۲۵) تا نوبت به معلول پیش روی ما برسد (۰/۲۵) و چنین چیزی امکان پذیر نیست. (صص ۴۲-۴۳) (به تعریف تسلسل علل، نمره ای تعلق نمی گیرد؛ اما اگر کسی با مثال آجر یا مثال های مشابه، تسلسل را ابطال کرد، نمره ی کامل تعلق می گیرد.)	۲۰
۰/۷۵	وی به علت آشنایی عمیق با تعلیم اسلام، (۰/۲۵) توانست آموخته های خود از افلاطون و ارسطو و سایر فیلسوفان گذشته را در یک نظام فلسفی جدید عرضه کند (۰/۲۵) و فلسفه ی مشائی را در جهان اسلام بنا نهد. (۰/۲۵) (ص ۷۶)	۲۱
۱	(۱) با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت، نمی توان درباره ی آن داوری کلی کرد. (۲) همگی در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند. (۳) به کمال نهایی طبیعت کمک می کنند. (۴) همگی نقش ویژه ی خود را در اعتدال طبیعت دارند. (برای طبیعت، ضروری هستند) (ص ۸۱) (هر مورد ۰/۵ نمره دارد و اشاره به دو مورد کافی است.)	۲۲
۱	واقعیت خارجی، مابازاء و مصداق وجود است؛ (۰/۵) پس وجود اصالت دارد، نه ماهیت. (۰/۵) (ص ۹۳) یا/ وجود، امری واقعی (خارجی / عینی / منشأ اثر) است (۰/۵) و ماهیت، امری اعتباری (انتزاعی / ذهنی / غیرواقعی) است. (۰/۵)	۲۳
۲۰	جمع نمرات	
	صفحه ۳ از ۳	